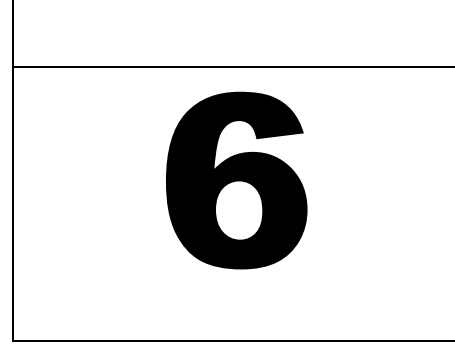

M. A. Akşit Koleksiyonundan

Savunmak Esastır, Fetih Göçü önler *

M Arif AKŞİT**

**Savaşmak değil, fetih ve mücadele etme, bunun temeli de savunmaktır.*

*** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji Bilim Dalı, Pediatri Genetik*

Arapça savaş harp demek¹ ayrıca da katilu denilmektedir.

Arapça “bd” İbadet² hizmet etme, çalışarak değer, eser üretme iken, tapınma olarak, kul, köle olmak olarak dönüşmüştür.

Kültürlere göre kelime savaş yapısı bile, katletme, öldürme, ayrıca barışın ancak mağlup olanların istediği, galibin de tam hâkim olmadığı durum olarak ele alınmıştır.

Fetih kavramı ile 622 Medine Antlaşması ile birçok işin boyutu değişmiştir. Fetih Kazı, savunma difae, defans gibi tanımlanmıştır. Kuran tanımı^{3,4,5} (48. Sure); fethi-mubeyyin, görüş açıklığı, hakikati kavramak, gözlem olarak tanımlanabilir.

Kısaca, gerçeği, hakikati görmek, algılamak bir savunma boyutu olduğu vurgusu vardır.

Göç, bu ortamlardan varlığın devam etmesi için bir çözümdür, savaşmıyorsan, kaç, göç bir kural olarak insanlığın tarihte yaptığı bir çözümdür.

Orta Asya’da kale olmaması, bir hücumda geri çekilme, yakalanmama, gerekirse başka yerlere, Avrupa’ya gitmek yaklaşım olduğu için, gereksizleşmektedir.

Sevginin gerçek olarak tüm yaşantımızda, çalışmalarda, uğraşılarda olması bir insanlık görevidir.

Yaşam bir bakıma ayakta durabilmek ise, insanların hayvandan başlıca ayıran özelliği, ayakta durmak gibi, insan olarak da varlığın devamıdır.

Aktif yaklaşım, önce varlığın devamlılığını sağlamak, bir bakıma savunmaktır. Savunma imkânı olmaz ise, geri çekilme, daha ilerisi de göç etmek olarak irdelenmelidir.

Türk ordusu teslim olmaz, geri çekilir, toparlanır ve hücum eder bir kuraldır. Kıbrıs’ta 72bin askere 1800 kişi çukur kazıp 2 gün dayanmıştır. İşte bu bir tarih yazmadır.

İstiklal Savaşında gelen üstün İngiliz ordusu teçhizatlı Yunanlılar, daha doğrusu, Anadolu’yu vatan kabul eden Rumlar, istiklal kazanmak için savaşmışlardır. Geri çekilme hareketleri

(İnönü Savaşları) sonrası Altıntaş'ta olan savaş kaybedilmiştir. Meclis Divanı Harp kurulmasını istemiş, Atatürk sorumluluğu yüklenmiştir. Ordunun çekildiği yer, epey geride olması, bir göç olarak ele alınmıştır. Sakarya'da tutunmak olası olmadığı ve Ankara'ya ulaşılacağı düşünülmüş. Geçemeyince de Yunan/İngiliz oluşturulan hat, kimse geçemez denilmiştir. Merkez boşaltılıp, Kocatepe hücumu tam bir riskli boyuttur. Varlık için bir yaklaşımdır. Bir harekât değil, ordu göç etmiştir.

Temel bir inanç, daha doğrusu varlık gerekiyorsa, savaşmak ile durdurulması olanaklı değil ise, teslim olmak gerekir sanılır. Ülkemizde ise bu yaklaşım tarih boyunca kabul edilmemiştir. Savunulur, geri çekilir ama hiçbir zaman vaz geçilmez. Göç edecek bir yer bulamadın mı diye sorgulanır.

Özet

Savunmak esastır, Fetih Göçü önler

Amaç: İnsan varlığının devam etmesi için yaşamı mücadele içinde geçer, fetih olan yerler, insanlık korunu ve ancak başarılı olmayacak ise kaçar, göçer, başka yer arar, bu açıdan göç bir bireyin varlık yöntemidir.

Dayanaklar/Kaynaklar: Kuran temelinden ve Wikipedia kaynakları ile işlenmektedir.

Giriş: Bir canlı olarak doğal olarak savunması temeldir. Göç etmeden önce yaklaşım orada fetih yapılmasıdır.

Genel Yaklaşım: Savaş insanları kaçırmak ve öldürmek iken, fetih onların oluşmasını önleyen, birey Haklarını gözeten idaredir. Göçü de önlemektedir.

Başlıca boyutlar: Genel değerlendirme ile fetih yaklaşım ile yapılan antlaşmalar ile nasıl bütünleşmenin sağlandığı irdelenmektedir.

Yaklaşım: Göçün önlenmesi silah ve savaş ile değil, fetih ve antlaşma ile olasıdır.

Sonuç: Kuran ayetleri ile fetih konusu boyutunda göç olgusu irdelenmektedir.

Yorum: Tarihsel boyut içinde, Kuran temelinde göç önlem vurgusu yorumlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göçün önlenmesini sağlayan fetih, savunma boyutu

Outline

Guard/Defending are the main one, as overcome of immigration

AIM: For continuing the life, the presence, fight for life is a routine act, thus if the conquer is happened, if the Civil Liberties and Human Rights as fact, immigration is not encountered.

Grounding Aspects: From Quran and Wikipedia taken as references, for discussion

Introduction: Defending as a person for survive, in order to protect immigration, the administration be on humanity perspective

General Considerations: In general victory is killing and destroying, thus, by conquering, saving the humanity at the place is important, so best for protection from immigration.

Proceeding: Protection from migration, the only way, the origin place must on Human Rights, not any cruel acts.

Notions: Immigration even today is obviously seen, so, in order to protect not to happened, the administration approach must on Civil Right.

Conclusion: When examine the past, immigration is not occurred at Right of Person is obvious.

Key Words: Immigration can overcome at Human Rights seen places

Giriş

Bazı kavramlara bakarak konu irdelenmesi yapılacaktır. Buradaki amaç, genel olarak kültürel boyut olarak bazı kavramlar verilir, bu toplumda anlaşılması için vurgulanmalıdır.

Örnek olarak: sigara içilmez, çay mı bu içilecek? Burada kastedilen içe çekmektir. Nitekim günde 5 adet kadar içine çekmeyen ile 25 adet ve hatta içende belirgin kansere yakalanma risk oranında fark vardır. Kelime doğru ama kullananlar, tercüme olarak yaklaşmaktadırlar.

Savunma ise bir farklı anlam ile, savaşmak, mücadele etmek, vaz geçmemek anlamındadır. Çekilme ve göç de bir nevi savunma boyutudur.

Bu makalede göç kavramı, savunma kapsamı içine alınmıştır.

Fetih, savunma konuları Kuran temelinde ele alınacak, göç vurgusu boyutu ile irdelenecektir.

Kelime anlam olarak karıştırılmamalıdır

Savaş Arapça Katl demek ise, Türkçe bunu katletmek, katil gibi öldürün olarak algılamaktadır. *Katli vaciptir* demek, öldürmek değil, onunla mücadele etmek gerekir anlamındadır.

Bir insanı öldürmek, tüm insanlığı öldürmektir denilen Kuran boyutunda bazı gruplar kelimeleri dar anlamda ele alıp, ortalığı kan gölüne çevirmektedirler.

Kuran esas denilerek öldürmeyi hak ve yapılması olarak görmek, hukuk olarak kabul edilebilir olmaz.

Bu açıdan bazı yorumlara katılmak olası değildir.

Savunma kelimesi geçen Kuran ayetleri^{3,4,5}

Yaratılış gereği, bir sorun, risk varsa, buna karşı bilimsel tedbir alınmalıdır. Bu bir tedbir, önlemdir, buna göre yaklaşım, gecikmeden yapılmalı, akla gelmesi bile yeterlidir, hemen gerekenler oluşmalıdır.

Askerlik görevi sırasında öğretilenler, önce savunma durumunun irdelenmesidir. Siperler bile önceliklidir. Ancak üstün düşman gücü ile gelenlere, siperde duracak birey bulmak olanaksız denilir. Dedem İstiklal Savaşında, nasıl olsa öleceğiz, onlardan zaiyat vermeden son nefes verilmez demişler. Onların komutanlarını öldürmek panik yaratırken, bizde ise intikam alma hissi yaratmaktadır. Uyguladıkları yakınlaşıp, tüm akada siperler dövülmüş, yürüyüşe geçince kalkıp Allah diye karşı çıkmaları (17 kişi) ile hortlak diye kaçmışlar. Ama arkadan sipere girilmiş.

Kıbrıs'ta 1800 kişi araziye yayılmış, bir tek kişilik siper ile gömülmüş, 72 bin kişiye direnmişlerdir. Hesapları Türk askeri geri çekilecek, bir bakıma, bozguna uğratıp, denize dökmek imiş. Türk askerine gelen emir, üzerinizden tank geçse bile kıpırdamayacaksınız. Böyle emre kim uyar? Elbette Türk askeri.

Savunma her durumda alınmalı, savaş gerektiğindedir, tedbir, başarısız olursa olur

4/71: Ey inananlar! Savunma tedbirlerinizi alın. Gerektiğinde de bölükler halinde harekete geçin yahut toplu halde savaşa çıkın

Yorum:

Burada bazı kavramlar dikkati çekmektedir.

Önce inananlar diye belirtmektedir. Çanakkale'de ölmeye inanan, vatan savunması için canını feda etmeye inanan olmalıdır.

Kıbrıs Harekâtına katılan bir doktor arkadaşım, hiçbir zaman çekilme diye bir konu geçmedi. Tarih boyutunda bir hekimin çekildiği görülmemiştir dedi. Helikopterle indirilmişler, devamlı ateş altında imişler. Araziye yayılmak için, etrafa bakınca, burada tepe var, bir ateş ediliyor, herhalde dost kuvvetler demiş ve hücum edip ele geçirmişler. Bakmışlar Rum tesisleri ve oldukça da güçlü imişler. Korkup kaçmışlar. Hücumu kalkan bir kuvvet, güçlüdür denildiği, buna göre dayanamayız demişler. Silahta mermi bırakıp kaçmışlar dedi. Kaçmak için zamana ihtiyaçları vardı, harcamak istememişler dedim. Biz esir alacaktık dedi. Onlar öldürme ötesi, diri, diri derilerini soyduklarını belirttim, benzer olursa düşünmüşlerdir dedim. Biz Türk'üz yapmayız dedi.

Konya'da askerliğimi yaparken, binbaşı olarak, Mukavemet Teşkilatında atışan kişilerle konuştum. Türkiye iki gün asker çıkardıktan sonra, beklemeyi tercih etti. Bizler destek gelmeyecek biliyorduk. 1959 Antlaşmaları ile gizlice gelen silahları depodan çıkardık ve kullandık dedi. Bu kadar silah nereden geldi demişler ve pesmişler. Türklerin arazileri Güneyde olmasına karşın, orası alınmadı. Antlaşma bile olmadan, Türkiye Kuzeydeki arazi ve binaları oldukça yüklü meblağ ile satın aldı. Dolayısıyla hak iddia edemezler. Zaten Vakıf arazileri ile üstünlük bizde idi. Halen Güney tarafı bu yerleri alamadı, Türkler vermediler. Kısaca Kıbrıs'ta savunma devam ediyor.

Türkiye toplu olarak savaşı destekledi, daha sonra karşı çıkanlara bakınca da onların da destek oldukları anlaşılmaktadır.

Ancak tüm Dünya bir bakıma korku ile bize her türlü sorunu yaşatmaya başladılar. Bizler de savunma boyutundan çıkamadık.

Mücadele etmek istemeyenin bahanesi, istiyoruz ama ... olur.

3/167: Ve ikiyüzlülük yapan münafıkları bilsin diye. Onlara, "Hadi gelin, Allah yolunda çarpışın yahut savunma yapın!" dendiğinde: "Savaştan haberimiz olsaydı sizi elbette izlerdik." dediler. O gün onlar, imandan çok küfre yakın idiler. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlar. Allah, onların gizlemekte oldukları şeyi çok iyi bilmektedir

Yorum:

Ülkemizde çikalım, yapalım diyen olur, ama bunlar gerçek anlamda değildir. Bir bakıma iktidara karşı çıkarlar.

Sık söylenen boyut, bu bir savaş değil, bir işgaldir, ayrıca savaş olsa biz destekleriz derler.

Peki olay nedir denilince de anlaşalım, karşı çıkmayalım denir.

Kültürel yapıda, Yüksek Teknoloji Kültüründe büyük patron, süper güçlere uygun davranılmalıdır. Onlar dayansın derse savaşırılar, silah verirler, parasını da kaynaklarından alırlar.

Birey Hakkını savunanlar tek, yalın sanılır ama destek çoktur. Suriye'de Mısır'ı destekleyen ABD tümünden Suriye kabilelerinin Türkiye denilmesine bozulmuştur.

Savunma yaşamın hak ve devamlı olması açısından gereklidir

6/151: De ki onlara: "Hadi gelin, Rabbinizin size neleri haram kıldığını yüzünüze karşı okuyayım: Hiçbir şeyi O'na ortak koşmayın. Ana-babaya çok iyi davranın. Yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin; biz sizi de onları da rızıklandırırız. Kötülüklerin görünene de gizli kalanına da yaklaşmayın. Allah'ın saygın ve aziz kıldığı cana, bir hakkı savunmak dışında kıymayın. Allah size bunları önerdi ki, aklınızı işletebilesiniz

Yorum:

Burada yapılmaması gerekenler sunulmaktadır. Yüzümüze karşı söylenmektedir. Buna karşın, TCK suçlar bellidir, ayrıca bildirmek gerekmez denilmektedir.

Burada kültürel olarak Helal ve Haram diye tanımlamalar olduğu, buna göre ayırım yapılmaktadır. Ayırımın soyut olarak ele alınması yararlı olacaktır.

- **Ortak koşmayın.** Yaratılışa ortak koşmayın, bilim tek ve bilim üzere olun. Buna karşın, *La ilah=İlah, Tanrı yoktur* denilir, arkasından *illa Allah=Sadece Allah* derken, Allahtan başka dersiniz, onu tek tanrı yaparsınız. Büyü ve sihir size yasaklanmıştır, inanmayın deyip, ancak şu duayı okuyum, üfürün büyü uzaklaşsın derler. Dua Türkçesi, yalnız senden diler, senden beklerim demektedir. Kısaca inanca tam terstir.
- **Ana-babaya çok iyi davranın.** Ana, babaya iyi davranmak, bir kültürel yapı ötesinde, kabahat geçmişte olur mantığı ile, suçlamayın, her birey kendi yaptığından sorumludur demektedir.
- **Yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin;** Yoksulluk bir korku olarak sunulmaktadır. Birçok yaklaşımın temelinde ekonomi ve maddi boyut sunulmaktadır. Bu yok etmeye kadar gitmektedir. Kullanılan kelime *tektulu* olmaktadır. Anlam olarak nefis, kendinizi öldürmeyin (intihar) gibi varlığını yok etmeyin demektedir. Geniş anlam olarak, farklı çözümler üretmeyin, varlıklar devam etsin demektir. Bunun bir şekilde anlamı göç edin olmalıdır. Çocuklar gelecek nesil olduğuna göre, varlığın devamı için gelecek boyut ihmal edilemez.
- **Biz sizi de onları da rızıklandırırız.** Rızıklandırma boyutunun, diktaya boyun eğmeden oluşacağı şeklinde algılanmalıdır.
- **Kötülüklerin görünenine de gizli kalanına da yaklaşmayın.** Kötülüklerin az veya çok, büyük veya küçük demeden kaçınmak vurgusu önemlidir. Etik bir felsefe olarak doğru nedir sorgusu ile ne yapmalıyım tanımlamaya çalışır, bize görev verir. Bu açıdan bir bakıma etik yoldan, doğru yoldan, sıradül müstakimden ayrılmayan demektedir.
- **Allah'ın saygın ve aziz kıldığı cana, bir hakkı savunmak dışında kıymayın. Allah size bunları önerdi ki, aklınızı işletebilesiniz.** Can saygındır ve kıyılmaz vurgusu da nettir. Burada da tektulu kelimesi kullanılmıştır. Yok etmeyin, bozmayın eylemlerini de kapsamaktadır.

NOT: Kısaca yaşam hakkını koruyarak bu yaklaşımları yapmak, bir bakıma göç olmaktadır.

Vessakum, önerdi, tavsiye etti diye bağlamaktadır.

Haram kıldığı denilirken, Kuran öneri getirdim demektedir. Bilgilenme, öğüt sonrası rıza olmalı ki kişi sorumlu tutulabilsin.

Fetih

Fetih ne demek? (Kuran)^{3,4,5}

Arapça 'da "açma, yol gösterme, hüküm verme, galibiyet ve zafere ulaştırma" anlamlarına gelen fetih (feth, çoğulu fütûh, bunun da çoğulu fütûhât), terim olarak İslâm'da meşru görülen savaşlar hakkında cihat kelimesine benzer şekilde, Müslümanların gayri Müslimlerden gerçekleştirdikleri toprak kazançlarını tarihte ve ...

Kelime anlamı olarak öldürme ve yok etmek olmadığı açıktır.

Zulme uğrayan ve savaş açılanlara, ancak savaşıma izni verilir

22/39: *Kendilerine savaş açılanlara savaşıma izni verilmiştir. Çünkü onlar zulme uğratıldılar. Allah onlara yardıma elbette kadirdir*

Yorum:

Yakatelune yine benzer yapıda olduğu yok etme, bozma şeklinde, ortadan kaldırma olarak da görülmektedir.

Size karşı olanlarla mücadele edin, yapamazlar da göç oluşmaktadır. Mücadele edilmeli, savunma da bir yöntem olarak tanımlanmalıdır.

Mekke Fethinde savaş değil antlaşma yapılması

Peygamberin sözü eğer Kuran destekli değil ise, kabul edilmediği konusunda okuduğum eserlerin kaynağı bulunamamış, ama zihinden ekleme yapılmıştır.

Mekke alınması ile büyük etkinlik kurulması amacı ile, bir sefer düzenleniyor. Akşam ateş yakılarak, tepelerde büyük bir baskı da kuruluyor. Peygamber antlaşma yapalım diyor. 7-8 kişi ile savaşıp Mekke alınacak iken 10 yıllık bir antlaşma olması kabul görmüyor. Kuran desteği olarak Fetih suresi geliyor.

Uhud Savaşında oluşan boyut, siperlerin terk edilmesi ile bozgun olmaları gibi, uymak zorundayız deniliyor. Benzer şekilde Hendek Savaşında da Peygamber bedel ödeme teklifi getiriyor, Kuran desteği olmadığı için reddediliyor.

Biz fetih ne demek bilmiyoruz diyorlar.

- 48/1: *Şu bir gerçek ki, biz sana apaçık bir fetih nasip ettik*
- 48/2: *Ki Allah senin günahından geçmiş olanı da gelecek olanı da bağışlasın, nimetini senin üzerinde tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola kılavuzlasın*
- 48/3: *Ve Allah, sana, onur ve kudret dolu bir yardımla destek verecektir*
- 48/4 *O odur ki, müminlerin gönüllerine, imanları beraberinde iman geliştirsinler diye, mutluluk ve huzur indirdi. Yalnız Allah'ındır göklerin ve yerin orduları. **Alîm**'dir Allah, **Hakîm**'dir*

Biz bir şey kazanmadık diyorlar. Medine'de teflerle karşılaşılması ile de ortada bir kazanç yok deniliyor.

Daha sonra iki yıl geçince, 9 kat hiç kılıç çekmeden, silah atmadan, büyümeleri, Mekke'ye teflerle girmeleri ile fetih anlamı kazanmıştır.

Türkler bu nedenle daima fetih yapmışlardır. Fatih, 2 yıl kadar Rum memurları değiştirmemiştir. Bu nedenle Fatih mi İstanbul'u aldı, İstanbul mu Fatih'i aldı diye soru oluşturulmuştur.

Savaşta da onur ve kudret (sevgi ve insanlık gerçek kudrettir), mutluluk ve huzur oluşturma imkânı yaratılmasıdır.

MUSTAFA FAYDA: Müslümanların ülke veya şehirleri ilanı kelime-Allah amacıyla İslâmiyet'e açmaları, İslâm devleti idaresine almaları. <https://islamansiklopedisi.org.tr/fetih>⁶

Arapça 'da "açma, yol gösterme, hüküm verme, galibiyet ve zafere ulaştırma" anlamlarına gelen **fetih** (**feth**, çoğulu **fütûh**, bunun da çoğulu **fütûhât**), terim olarak İslâm'da meşru görülen savaşlar hakkında **cihat** kelimesine benzer şekilde, Müslümanların gayri Müslimlerden gerçekleştirdikleri toprak kazançlarını tarihte ve günümüzde bilinen diğer istilâ ve sömürü savaşlarından ayırmak amacıyla kullanılmıştır;

kaynağı da Müslümanların geçmiş ve gelecekteki maddî-manevi zaferlerinden bahseden Feth suresidir. İslâm sancağı altında Hz. Peygamber ile sahabeler tarafından gerçekleştirilen zaferlerle dolu sefer ve savaşlar için kaynaklarda sık sık bu terime yer verildiği görülür. Ancak burada kelimenin yalnız maddî yönden fetih manası taşıdığı söylenemez; kelime öncelikle ve daha çok, kalbi ve aklı İslâm gerçeğine açmak, ikinci olarak da İslâm mesajının önündeki engelleri kaldırmak, insanın kalbine ve aklına ulaşmayı mümkün kılacak ortamı hazırlamak anlamına gelir. Fetih kelimesinin bu yorumu Hz. Peygamber'in hadislerinden ve Kur'an-ı Kerim'den açıkça anlaşılmaktadır. Medine'nin savaşız fethedilmesi ve İslâm'a kazandırılması hakkında Resulullah'ın, "Ülkeler ve şehirler zorla alınır; Medine ise Kur'an ile fethedilmiştir" dediği kaydedilir (Belâzürî, I, 6). Bu mecazi kullanımı gösteren Kur'anı delil ise Feth suresinin, "Biz sana doğrusu apaçık bir fetih ihsan ettik" mealindeki ilk ayetidir. Çünkü bu ayet ve daha sonra gelen ayetler askeri bir zaferin değil Mekkelilerle 6 (628) yılında yapılan Hudeybiye Antlaşması'nın arkasından inmiştir. Birçok sahabe bu antlaşmayı kendilerini, Hz. Peygamber'i ve İslâmiyet'i küçük düşürücü mahiyette bulmuş ve bu durum onları hoşnutsuzluğa ve hatta itaatsizliğe sevk etmişti. Halbuki Resul-i Ekrem, insanların Allah'ın davetine en çok barış ortamında kulak vereceğini bildiği için Mekkeliler'in önerilerini kabul etmişti. Nitekim vahiy onun bu görüşünü desteklemiş ve Hudeybiye Antlaşması'nı "feth-i Mübin" (apaçık bir fetih) olarak nitelendirmiştir.

Kur'an'ın birçok yerinde fetihle birlikte ondan türeyen çeşitli kelimelerin geçtiği görülür. Bunlar arasında terimin, savaşla bir yerin İslâm hâkimiyeti altına alınmasını göstermesinin yanında hüküm ve kaza anlamında kullanılmış olması dikkat çeker (es-Secde 32/28-29); **fatihin** de "hükmedenler" anlamını taşımaktadır (el-Araf 7/89). Feth suresinin 18 ve 27. ayetlerindeki "fethan gariben" (yakın fetih) ibaresi Hudeybiye Antlaşması'ndan sonraki Hayber'in fethine, Nasr suresinin 1 ve Haddi suresinin 10. ayetlerindeki "el-feth" kelimesi ise Mekke'nin fethine işaret etmektedir. Böylece Kur'an-ı Kerim'de fethin hem savaş hem davet ve tebliğ yoluyla gerçekleştirilebileceği açıklanmış bulunmaktadır.

İslâmiyet'in doğuşu sırasında birbirlerine düşmanlık besleyen Arap kabileleri Kur'an'ın irşadı ve Hz. Peygamber'in terbiyesiyle birleşerek [ila-yi kelime-tullah](#) için kılıç kuşanan idealist bir iman ve fetih ordu haline gelmiş, bu ordu sayesinde İslâm'ın tevhit anlayışı nereye ulaşmışsa o topraklar çeşitli ırk, din ve mezheplerin korunma imkânı bulduğu bir sığınak olmuştur. Böylece Müslümanlar, belli bir prensip ve amaç uğruna giriştikleri cihatla yeryüzüne barış, adalet ve fazilet getirmişler, adalete ve eşitliğe dayanan bir içtimâ ahenkle fethedip idareleri altına aldıkları yerlere tek tanrı fikrinin ve imanının huzurunu da taşıyarak yeni bir dünya düzeninin müjdelelerini vermişlerdir. İslâmiyet, cihat ve onun tabii sonucu olan fetihlerle Müslümanların hâkimiyetine geçen ülkelerin halkının İslâm dinini kabul etmeye zorlanmasını doğru bulmaz. Bu husus Kur'an ayetleriyle sabittir: "Dinde zorlama yoktur" (el-Bakara 2/256; ayrıca bk. Yunus 10/99; el-Kehf 18/29). Fethedilen yerlerdeki insanlar, Müslüman olma veya cizye ödemek şartıyla eski dinlerinde kalma hürriyetine ve her iki durumda da İslâm devleti hâkimiyeti ve himayesi altında yaşama hakkına sahiptiler. Bu esas, Hz. Peygamber'in Tövbe suresinin 29. ayetine dayanarak Tebuk Gazvesi sırasında uyguladığı cizye usulü örnek alınmak suretiyle ilk fetihlerden itibaren değişmeyen bir prensip halinde benimsenmiştir. Cizye ödemek şartıyla zimmî statüsüne girmeyi kabul edenlere din ve vicdan hürriyeti tanınıp mabetlerine dokunulmadığı gibi ibadetlerine de karışılmamıştır. Müslümanlar fethettikleri yerlerde yaşayan insanları, daha önceleri pek çok yerde yapıldığı gibi öldürme veya köleleştirme yoluna gitmemiş, kendilerine İslâm tebliği ulaştıktan sonra ileride ihtida edeceklerini umdukları için onları zimmî statüsüne almayı daha doğru ve insanî bulmuşlardır. Hz. Ömer'in Suriye genel valisi Ebû Ubeyde b. Cerrah'a gönderdiği talimatın son kısmı bu bakımdan dikkat çekicidir: "Allah'a yemin ederim ki eğer bu araziler sahipleriyle birlikte Müslümanlara paylaştırılırsa geriden gelecek Müslümanlar ve zimmîler konuşacak bir insan dahi bulamayacakları gibi emeklerinin ürünü iş ve kazançlardan da faydalanamazlar; arazileriyle birlikte taksim edilen insanlar ise Müslümanlar sağ kaldığı sürece sömürülürler. Sonuçta bizden sonra da çocuklarımız onların çocuklarını sömürmeye ve köle olarak kullanmaya devam eder. Böylece bu insanlar İslâm dini hüküm sürdüğü Müslümanların kölesi kalırlar. Ben buna asla razı değilim" (Ebû Yûsuf, II, 197-203).

Bazı şarkiyatçılar ve Hristiyan yazarlar, İslâm fetihlerinin insanları kılıç gücüyle din değiştirmeye zorlama amacını taşıdığını iddia etmişler ve Müslümanları bir ellerinde kılıç, diğerinde Kur'an olduğu halde tanımlamışlardır. İslâmiyet'in, ilk döneminden bugüne kadarki yayılışının daha çok Hristiyanlığın aleyhine olduğu bilinen bir gerçektir; dolayısıyla bu din mensuplarından gelen ithamların ciddiye alınması doğru değildir. Müslümanlar insanları tevhit inancına davet etmişler ve bu uğurda büyük gayret göstermişlerdir; ancak kimseyi zorla İslâmiyet'e sokmamışlardır. Hemen her yerdeki fetihleri kitleler halinde İslâm'a katılmalar takip etmiş ve bu katılmalar, mühtedilerin İslâm'ın en doğru din olduğu yolundaki inanç ve tercihleriyle gerçekleşmiştir. Mısır'ın fethine iştirak etmiş olan Ziyad b. Cez ez-Zübeyde'nin anlattıkları, Müslümanların fetihlerden sonra nasıl davrandığını en güzel şekilde ortaya koymaktadır: "... Elimizdeki Mısırlı savaş esirleriyle birlikte toplandık; Hristiyanlar da geldiler. Biz her esiri, İslâmiyet'i veya Hristiyanlığı tercih etmesi hususunda serbest bıraktık.

Birisi İslâm'ı seçti mi biz fetih sırasındakinden daha kuvvetli bir sesle tekbir getiriyor ve onu yanımıza alıyorduk. Hıristiyanlığı seçenler olunca da Hristiyanlar bağırarak onu yanlarına alıyorlardı; biz de cizyesini alıyor, ancak buna sanki içimizden biri onlara katılmış gibi çok üzülüyorduk...” (Tabiri, *Tarih*, I, 2582-2583).

İslâm fetihleri devletin sınırlarının genişlemesini sağlamakla birlikte gayri Müslimleri zorla Müslüman yapmayı hedef almıyor, onları yalnızca İslâm devletinin himaye ettiği insanlar statüsüne sokmakla yetiniyordu. Bir başka ifade ile, onların zorla Müslüman olmalarını değil İslâm'a tâbi olmalarını, İslâm'a girmeden Allah'a itaat etmelerini sağlıyordu. Çünkü zorla dine girenlerin Müslümanlığından ne kendilerine ne de İslâm ümmetine bir hayır gelmeyeceği, ayrıca insanları ölümle tehdit ederek Müslüman yapmanın münafıklığı körüklemekten ve cemiyetteki münafık sayısını arttırmaktan başka bir sonuç vermeyeceği biliniyordu.

Fetihler sonucunda İslâm devletinin himayesi altına alınan insanlar, hem İslâm'ın safiyet ve ulviyetini müşahede etmek hem de tevhit potasında temizlenip sevgi, adalet, merhamet, insaf ve iman sahibi olmuş Müslümanları tanımak suretiyle doğrunun eğriden, güzelin çirkinden, tevhidin şirkten farkını müşahhas bir şekilde idrak etme imkânına kavuşmuşlar, dolayısıyla da memleketin yeni sahiplerinin müsamahakâr, eski idarecilerle kıyas kabul etmeyecek derecede adaletli, insafli, insan hak ve haysiyetine saygılı olduklarını bizzat görmüşlerdir. Böylece Allah'ın rızası yolunda girişilmiş olan ve “yeryüzünde fitne kalmayınca ve din de tamamen Allah'ın oluncaya kadar” (el-Enfâl 8/39; el-Bakara 2/193) kâfirlerle yapılan cihat i 'lâ-yi kelimetullahı gerçekleştirmiştir. Fethedilen yerlerde Allah'ın adı okunan ezanlarla, Kur'an hükümlerinin uygulanmasıyla, dinin esaslarının ve yüceliğinin yayılmasıyla, zalim idarelere son verilip İslâm'ın insanlara tebliğ edilmesine engel olanların saf dışı bırakılmasıyla ve hak, adalet ve iyilik yapma ilkeleri üzerine kurulan, insanın insana değil yalnız Allah'a kulluk ettiği bir idare sisteminin getirilmesiyle yüceltilmiştir. Buralarda yaşayanlar, kendilerine hiçbir müdahalede bulunulmaksızın şahsî iradeleriyle İslâmiyet'i kabul etme imkânına kavuşmuşlardır. İslâmiyet'i kabul etmeyenlerden ise Yahudi, Hristiyan ve Mecusiler kendi dinlerinde kalmışlardır, çünkü, “Hidayet Allah'tandır” (Yunus 10/99; el-Gâşiye 88/21-22; er-Ra 'd 13/27).

İslâm fetihlerinin esas gayesi i 'lâ-yi kelimetullahı. Nitekim Hz. Peygamber'e, “Allah yolunda olan kimdir? Ganimet kazanmak için harp eden mi, cesaretiyle şöhet kazanma amacıyla olan mı, yoksa kabilesiyle dayanışma halinde bulunduğunu göstermek isteyen mi?” diye sorulduğunda şu cevabı vermiştir: “Hiçbiri değildir. Sadece Allah'ın adını yüceltmek için savaşan kimse Allah yolundadır” (Buhârî, “İlim”, 45, “Cihat”, 15, “Tevhit”, 28; Müslim, “İmâre”, 149-151). İslâm fütuhat tarihinde önemli bir yere sahip olan Türklere Oğuz destanında hedef gösterilen, “büyük nehirlerle ve büyük denizlere varma” şeklindeki [Kızılelma](#) da bu milletin Müslüman olmasından sonra yeni bir şekle dönüşmüş ve i 'lâ-yi kelimetullahı halini almıştır.

Şarkiyatçılar, Kur'an hükümlerinin yeryüzünde hâkim kılınması ve İslâm davet ve tebliğine engel olan unsurların ortadan kaldırılması için yapılan cihat ve bunun sonucunda gerçekleşen fetihlerle, insanların kendi istekleri doğrultusunda İslâmiyet'i benimsemeleri arasındaki farkı anlamamışlar veya anlamaz görünmeyi tercih etmişlerdir. Müslümanların fethettikleri yerlerde bugün dahi varlıklarını sürdüren gayri Müslimlerin bulunduğunu gören bazı şarkiyatçılar ise İslâm fetihlerinin en büyük hedefinin ganimet ve maddî menfaat elde etmek olduğunu ileri sürmüşlerdir. İslâm fetihlerinin başarı sebepleri arasında tarihî, coğrafî, siyasî, askerî ve iktisadî birçok unsurun bulunduğu şüphe yoktur. Özellikle savaşlardan sonra ele geçirilen ganimetler, zimmî statüsüne giren gayri Müslimlerin ödedikleri cizye ve Hz. Ömer'in ganimet statüsü dışına çıkararak yerli halkın elinde bıraktığı topraklardan alınan haraç, müsteşrikler tarafından fetihlerin önemli bir muharrik unsuru olarak gösterilmektedir. İslâm dini ganimetler ve vergiler konusunda son derece gerçekçidir. Savaşlardan sonra elde edilecek ganimetlerin nasıl dağıtılacağı hususu, hicretin 2. yılında Bedir Gazvesinden sonra nazil olan Enfâl suresinin 41. ayetiyle bir esasa bağlanmıştır. Cizye ve haracın nasıl paylaşılacağını ise Hz. Ömer kurduğu divan teşkilâtının yardımıyla tespit etmiş ve feyz gelirlerinin Haşir suresinin 7 ve 10. ayetlerine istinaden, İslâm'a yaptıkları hizmetlere göre bütün Müslümanlara dağıtılması usulünü getirmiştir. Feth süresinde Müslümanlara ganimet vaat edilerek ödüllendirilecekleri beyan edilmiş (48/19), Hz. Peygamber de bazı yerlerin fethedileceğine ve Müslümanların ganimet elde edeceklerine dair söylediği, “Kisrâ ile Kayser'in hazineleri de Allah yolunda taksim edilecektir” (Buhârî, “Cihat”, 157) gibi hadislerle planlı bir fetih hareketini hedef göstermiştir. Bununla birlikte ganimet İslâm fetihlerinin sebebi değil bir sonucudur. Çünkü İslâm'da ganimet ele geçirmek, bir soyun hâkimiyetini veya bir ırkın galebesini sağlamak yahut şan ve şeref elde etmek maksatlarıyla savaş yapılması câiz görülmemiştir.

İslâm fetihlerinin en bariz özelliği devamlı ve kalıcı olmalarıdır. Hıristiyan taassup ve barbarlığı ile Haçlı zihniyetinin emri altına giren engizisyon mahkemelerinin sekiz asra yaklaşan Endülüs'teki İslâm hâkimiyetini sona erdirmesi ve 200 yıldan beri modern Haçlı zihniyetiyle Rumeli ve Balkan Müslümanlarının yerlerinden sökülüp atılmalarına yönelik günümüzdeki katliamlar bir tarafa bırakılacak olursa, tarih boyunca fetihler sonucunda ele geçen ve İslâm'a açılan topraklarda bugün de hâlâ Müslüman millet ve devletlerin yaşadıkları görülür. Bu gerçek, İslâm fetihlerinin geçici değil devamlı, kalıcı ve aynı zamanda çok tesirli ve köklü olduğunun

açık bir delildir. Bu durum, tevhit akidesini esas alan ve fitrî bir din olan İslâmiyet'in taşıdığı ehemmiyetle Müslümanların fethettikleri yerleri en iyi şekilde yönetmelerinin bir sonucudur. İslâm'a sonradan açılan topraklara Müslümanların yerleştirilmesi, mevcut şehirlerin imarının yanında yenilerinin kurulması, çeşitli İslâm müesseselerinin hayatı daha iyi yaşanır hale getirmesi, başta Kur'an-ı Kerim öğretimi olmak üzere dinî ilimlerin ve İslâm kültürünün yaygınlaştırılması, günlük hayatın ihtiyaçlarına cevap verecek ticarî ve iktisadî faaliyetlerin kesintisiz sürdürülmesine imkân tanınması gibi hususlar bu bölgelerin İslamlaştırılmasında önemli rol oynamıştır. Gerek kılıçla gerekse barış yoluyla fethedilen memleketlerin sakinleri, herhangi bir zorlamaya maruz kalmadıkları halde âdeta birbirleriyle yarışarcasına Müslüman olmuşlardır. Çünkü onlar İslâm'ı, onun kitabı Kur'an'ı, Hz. Peygamber'in yüce kişiliğini ve sünnetini Müslümanların şahsında müşahede ederek sevmiş ve benimsemişlerdir. Müslümanlar da fethettikleri yerlerde zimmî statüsüne giren çeşitli inançlara mensup her sınıf, cins, renk ve ırktan gayri müslimi, "Sizin dininiz size, benimki bana" (el-Kâfurun 109/6) ayeti uyarınca can, mal, ırz ve namusları ile ibadet ve mabetlerine hürmet etmek suretiyle Allah'ın yarattığı birer varlık olarak karşılamıştır. Sevgi, adalet, merhamet ve insafî aziz tutup İslâm sulh ve selâmetini bütün dünyaya yaymaya ve uygulamaya çalışarak sonuçta bu dinî cihanşümul bir hale getirmişlerdir.

İslâm dünyasında gerçekleştirilen fetihlerle ilgili çok zengin bir literatür bulunmaktadır. Başta İbn Cerîr et-Teber'inin (ö. 310/923) eseri olmak üzere kronolojik esaslara göre kaleme alınmış tarih kitaplarından başka bir şehir veya bölgenin fethine dair müstakil kitap ve risâleler de yazılmıştır. Salih Ahmed el-Ali, ilk dört asırdaki İslâm fetihlerini anlatan ve İbnü'n-Nedîm'in *Kitâbü'l-Fihrist*'inde yer alan Arapça eserleri toplayarak F. Rosenthal'in *A History of Muslim Historiography* (Leiden 1968) adlı kitabından Arapça 'ya yaptığı tercümede bir araya getirmiştir (*İlmü't-târîh 'inde'l-müslimîn*, s. 283-287). Hicretin ilk üç asrında gerçekleştirilen İslâm fetihleriyle ilgili en kıymetli eser, başta bir yerin barış veya savaş yoluyla ele geçirilmesine dair haberler ve buna bağlı olarak muahedelerle belirlenen cizye ve haraç miktarlarını zikreden, arkasından da fetihlerden sonraki imar ve iskân faaliyetlerine ve yapılan camilere, iktâ edilen veya mera haline getirilen topraklara ait rivayetlere yer vererek İslamlaştırmaya ait bütün gelişmeleri anlatan Belâzürî'nin (ö. 279/892-93) *Fütûhu'l-büldân*'ıdır. Türk-İslâm devletleri geleneğinde ise yine tarih kitaplarının yanında gazânâme, gazavatnâme, fetihname, zafer name gibi adlarla çok zengin bir literatür meydana getirilmiştir.

Açıklama

NOT: İslam insanın inanışına karışmaz, senin dinin sana, benim ki bana der (109/6). Ayrıca, eyleme bakılır, zarar ve zulüm yoksa, her birey istediğini yapabilir. Kurala, kalıba uymak, Eslemna/Müslüman ise inanmış değildir. Dolayısıyla eser bir kalıp olarak mı, yoksa felsefe olarak mı ele alındığı irdelenecektir.

Kuran temelinde yazı olmalıdır, diğer algılar ve görüşler ise İslam'dan uzaklaştırır.

Yorum

Kılıç Türk Kültüründe Divanı Lügati Türk eserinde edep, ahlakı tanımlamaktadır. Hatta *kılıç, kıyafetine dikkat et* sözünde d, *edep ve ahlakına, kıyafet ile dikkat et* demektir. Adalet Heykelinde de bir elinde kılıç, diğerinde de terazi vardır. Kılıç hiçbir zaman öldürme değil, *adaletin kılıcı keskindir* ifadesi ile taşınır.

Zorla bir hakimiyeti kabul edenler, bir fırsat bulurlarsa kaçar, göç ederler. Bu toplumda bir yokluk, insanlarda bile eksiklik yaratacaktır. Nitekim Bulgaristan göçü sonrası etkilenmişlerdir. Yunanlılar göç almaları ile güçlenmişlerdir.

Savaşın tek amacı olabilir, adalet ve yaratılış üzere bilimi getirmek ve yaratan boyutu ile kardeşlik, sevgi ve insanlık oluşturmak olmalıdır. Kısaca zalim, zulmedenleri kaldırmaktır.

Elde edilen gelirler, savaşa katılanlara değil, tüm topluma bir vakıf işletim mantığı ile pay dağıtılmasıdır. Gelir paylaşılması için, gider de paylaşılmalıdır.

Şeriat Hristiyan yöntemine benzer ve Selçuk, Osmanlık kabul etmemişlerdir. Belirli kalıbı dayatır. Bir konuda karar vermek için, a) Kuran, b) Hadis, c) Kıyas, d) Alim görüşleri geçerlidir. Örf ve âdet daha sonra yön vermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nde temel ceza yorumu⁷:

*Suçta ve cezada kanunilik ilkesi: **Madde 2-** (1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz. (2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz. (3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.*

ÖZET: Kanunda yazılı (Kuran'da yazılı) açıkça suç sayılan fiil olmalıdır. Düzenlemeler suç değildir. Kıyas, yorum yapılamaz. Şüphe sanığın lehine uygulanır.

NOT: Atalarımızın bir sözü vardır.

Damarlarınızdaki kan, bayrak rengi, yıldız siz, kendiniz, hilal idealler düşüncelerdir. Kısaca siz Bayraksınız. Bastığınız yer Vatan, başka yerleri de vatan yapın, tutum ve davranışlarınız ile, dilinizde söz Kuran temelinde olmalı, boş konuşmayı kimse sevmez. Yorum kişiye aittir, kısaca hepimiz kardeş olduğumuza göre inancı bizi ilgilendirmez, inanmış olarak davranılmayı hak eder. Fiile bakılır, faile bakılmaz.

Arkadaşlarım, yurt dışında, sen her bireyi Türkleştiriyorsun dediler. Ben bilmem ama yaptığım, hepimiz yaratılışın evladımız, sevgi temelinde saygıya layık davranış haklarıdır, vermeliyiz derim.

Fetih yapılan yerde Göç olmaz, adalet, birey hakkı gözetilen ülke/yerdir

Fetih yapılan yerde, farklı insanların yönetimi olsa bile, her birey özel, özgün ve bağımsızdır, suç yapma hakkı dışında her türlü yaklaşım yapılabilir denilmesi önemlidir. Ayrıca öneri olarak barışa yönelik, sevgi dolu insanlıkta çalışmak, değer ve eser üretmek teşvik edilmektedir.

Bu açıdan, etik ilkelerde, doğru yolda doğru yapmalıyım prensibi ile yol alan, bunun desteklediği bir yönetim olması elbet göç istenmez.

Fetih Suresi Göç Nasıl önlenir felsefesini inceleme açısından irdelenecektir.

Fethi-mubeyyin

Önce tanımlama olarak Feth-i Mubeyyin denilmektedir.

Mubeyyin ne demek? (nedirnedemek.com)¹: 1) Açıklayan. Beyan eden. Meydana koyan. **Mübeyyiz:** 1) Yazıları temize çeken kimse. 2) Temize çeken. İlk yazılan müsvedde sahifeyi temize tekrar yazan.

Kuran'da savaş katilu fiili ile tanımlanmaktadır. Kelime anlam olarak harp ifadesi vardır.

Kelimeyi kültürler, katli; öldürmek, katletmek, yok etmek olarak benimsemişlerdir.

İbadet kelimesi de tapınma ve emri yapma şeklinde kabul edilirken, gerçek anlamı hizmet etme, çalışarak değer, eser üretmedir.

Bu açıdan Kuran^{3,4,5} Fetih Suresi (48. Sure) tümünden irdelenecektir.

Savaşmadan bile fetih nasip edilmiştir

48/1: Şu bir gerçek ki, biz sana apaçık bir fetih nasip ettik.

Yorum

Fetih bir toplumda kültürel yapısında olmalıdır.

Atalarımın söylediği gibi, her gittiğin yerde vatanın gibi, kendi ülkeni temsil, felsefeyi yaymalıyız. Bir nevi arkadaşların dediği gibi, onları kardeş yapma boyutudur.

Göç daima bir yeni yapılanma, eğitim, aş veya yeni yapılanma boyutunda olarak olmalıdır. Her gidilen yerde yeni bir düzen, yeni bir insanlık boyutu, gelişim üzere değişim yapılmalıdır.

Eskişehir'e Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi oluşturulacak, hasta yatağı bile olmayan, poliklinik yapılan bir yere gidiyorsunuz. En güçlü toplumsal boyutu sağlayan bir hemşirenin canlandırma işlemi yaptığım bir bebeğe, *Hz. İsa mısın, ne yapıyorsun* demesidir. Ben de *onun yaptığını yapıyorum* dedim, *bizde öğrenelim* denildi, birden fazla ve devamlı sertifikasyon programları açıldı, koşarak geldiler. Değimi sağlayan Hz. İsa vurgusu olmuştur.

Nasip ne zaman, nerede geleceği de bilinmeyebilir.

Kılavuzlayan Yaratıcı, yapan insan, geleceği bilim ve insanlıkta yapılandırmalıdır

48/2: Ki Allah senin günahından geçmiş olanı da gelecek olanı da bağışlasın, nimetini senin üzerinde tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola kılavuzlasın

Yorum

Bir kişiye göç ettin, kararın yanlış, kalıp daha üst düzey ve kadrolara geçilebilir düşüncesinde olunabilir. Ancak yeni yapılanma yapamazsınız.

İnsan Babam gibi sınıf birincisi olsa bile, Sıtma Savaş, Verem Savaş ile mücadele etmesi, doktor olarak katkıda bulunması, daha sonra Milletvekili olması ile sorunlara çözümde katkısı olmuştur.

Bilim üzere, sevgi ve insanlıkta olanların, elde ettikleri, geriye bakınca mucize gibidir.

İnsanlar desteği, onur ve kudreti de yardımla alacağı vurgusu vardır

48/3: Ve Allah, sana, onur ve kudret dolu bir yardımla destek verecektir.

Yorum

Çalışmalarda, mücadele de nasıl başarımlar denilmez. Amaç ve güdü bakılır, barışa yönelik, sevgi ile insanlık ise yürünür. Onur ve kudret damarlarda hissedilmelidir.

Bazı durumlarda, karşı, baltalamak isteyenler bile fayda sağlarlar. İlk Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde, dopamin, dobutamin kullanmaya da başlanmıştı. Hacettepe Hocalarına siz kullanmadan onlar kullanmaya başladılar diye şikâyet olmuş. Hocam ilk toplantıda bunun bilimsel dayanak ve gerekçelerini sordu. Geniş irdeleme olanağı bulduk. Daima bilim üzere olmak onur ve güç sağlamaktadır.

İnsan sevgi ve insanlıkta, etik ilkede iseler, huzur ve mutluluğu indirirler

48/4: O odur ki, müminlerin gönüllerine, imanları beraberinde iman geliştirsinler diye, mutluluk ve huzur indirdi. Yalnız Allah'ındır göklerin ve yerin orduları. Alîm'dir Allah, Hakîm'dir.

Yorum

Yoğun bakımda çok ufak prematüre canlandırma yaparsınız. Siz ventile ettikçe yaşayacaktır. Elin gücü vardır, paylaşılması gerekir. Tüm elemanlar nöbet listesi yapmıştır. Bebeğe göre

basınçlar ayarlanır, devamlı izlem yapılır. Bir hafta süre ve bebek kendi gücünü kazanında bir mutluluk be bilimde olmanın getirdiği bir huzur vardır.

Gerçekten yaşamı sağladığınızı algılamak, sizi yaşam boyu Yenidoğancı yapar.

Bilimde iyilik, gönülden, içten gelip, akıl ile mutluluk uygulanır, gelişimde olurlar

48/5: İnanmış erkekleri ve inanmış kadınları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokması içindir bu. Sürekli kalıcıdırlar orada. Ve onların çirkin davranışlarını örtüp gizlemesi içindir. İşte bu, Allah katında çok büyük bir kurtuluş ve eriştir.

Yorum

Bir kişi, düzene isyan eder, çalışkan ve bir bakıma kırgındır. 3 saat prematüre başında ventilasyon yapar, eskiden otomatik cihazlar olmadığı için, bireysel çaba ile yapılmaktadır. Zaman süreci içinde kendisini mutlu ve huzurlu hisseder, bilim ve beceri ile doğrudan yaşamı sağladığını algılara, artık o sürekli bu boyutta olur. Tüm tutum ve davranışları değişir. Çok örneği vardır.

Asistanlıkta gece zehirlenen bir çocuk getirildi. Solunum yoktu, el Ambu, ventilatör ile sağlanıyordu, uygun ventilatör de yoktu. Ben başladım, kıdemli, sorumlu olan, bu saatlerce sürecek, bırak ölsün dedi. Savcılık aileye dava açacağı için, aile de akciğer, beyin ve diğer sorunlar oldu, bunu hekimler yaptı diye bize yansıtacaklar dedi. Ben başında elimle yapacağım dedim. 6 saat sonra çocuk toparlandı, servisi birbirine kattı. Sorumlu, kıdemli kim bu dedi, ölüme bıraktığımız çocuk dedim. Bu kıdemli bir daha yaşam hakkı konusunda aleyhte sözü olmadı, yaşamı sağlamak için, çok uğraştı, didindi, hatta kavgalar etti.

Kötü fikirleri olup, uygulayanlar, zulüm içinde azapta olup, toplumdun öfke, lanet alırlar

48/6: Ve Allah hakkında kötü sanılar besleyen erkek münafıklarla kadın münafıklara ve erkek putperestlerle kadın putperestlere, o kötülük girdabı başlarına dönesilere azap etsin diyedir bu. Allah onlara öfkelenmiş, onları lanetlemiş ve kendilerine cehennem hazırlamıştır. Kötü bir varış yeridir o.

Yorum

Yaratılış hakkında kötü fikirleri ve düşünceleri olanlar, bunu sıklıkla tanrı figürü ile bağdaşırlar, sanki dua etmek ile kurtulmaları gerekir, niye olması diye suçlarlar. Hangi inanış olursa olsun oluşur. Nitekim depremde ilk basına çıkan resimler, dua simgesinin kapının üstünde olması ve binanın yok olmasıdır.

Bilim gereği sağlam bina yapmayanlar, eğer yaratılışı suçlarsa, elbette diğer felaketler de kapılarını çalacaktır. Ancak bilim üzere olurlarsa, yaparlarsa kurtulabilirler. Kötü sona ulaşmamak için göç kaçınılmaz olabilir. Mevcut düzeni değiştirmek çok zordur. Kaçan kurtulur.

Yaratılış, hiçbir gücün elinde değil, kendisine göre bilimsel düzeni vardır

*48/7: Yalnız Allah'ındır göklerin ve yerin orduları. Aziz 'dir Allah, **Hakîm**'dir.*

Yorum

Genellikle felakete uğranan yerler, uygun olmasa da yerleşimi açılan alanlardır. Bu açıdan bu alanların irdelenmesi, bireylere göre değil, bilim üzere uzmanlara göre olmalıdır.

İnsanlar sadece yapan, eylemci değil, tanık, uyarıcı, müjdeleyici de olurlar

48/8: *Şu bir gerçek ki, biz seni, bir tanık, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik.*

Yorum

Bazı durumlarda olaya tanık oluruz. Burada olanları olduğu gibi duygusal boyuta girmeden oluşanı belirtmek gerekir. Tanık budur. Uyarıcı olmak da hekimlikte bilgilendirme boyutunda olan yaklaşımdır. Bu bir rıza almak için gereklidir.

Eğer bir konuda geleceği öngörüyorsanız, bilimsel boyut içinde veri analizi yapılıyorsa, mutlaka olumlu ve müjdeli olanı iletilmesi öncelik taşımaktadır. Ümit her zaman olumlu etki yapacaktır.

Yaratılış ve bilime inanan, yaptıkları ve eylemleri devamlı aksatmadan bilim üzere olur

48/9: *Allah'a ve resulüne inanmanız, O'nu destekleyesiniz, O'nu yüce bilirsiniz ve sabah-akşam O'nu tespih edesiniz diye.*

Yorum

Bilim kısmen yerine getirilmez. Savaşta, hatta barışta da düşman boş zamanı kollar. Yağmur ve felaket anında hücum için hazırlık içindedirler.

Bilim üzere olanlar vefalı olarak yaptıkları ile felakette rahat eder, bozarsa azaptadır

48/10: *O seninle el tutuşup sözleşenler var ya, onlar gerçekte Allah ile beyat yapıyorlar. Allah'ın eli onların ellerinin üstündedir. Kim ahdi bozar, döneklik ederse kendi aleyhine döneklik etmiş olur. Ve kim Allah'a verdiği sözde vefalı davranırsa, Allah ona büyük bir ödül verecektir.*

Yorum

Birliktelik demek, bir arada olmak değil, arada miller olsa bile, aynı fikirde, sevgi temelinde iyilik, insanlıkta olmak demektir. Yaşam bunun üzerine inşa edilir. Aksi, dönmek bile her türlü iletişimi koparmak demektir. Bir arada olmanın anlamı kalmaz, nimette oluşmaz.

İyilik ve güzellik üzere çalışanları, engel olunması kolay değildir

48/11: *Bedevilerden, geri bırakılmış olanlar sana şöyle diyecekler: "Bizleri, mallarımız ve ailelerimiz oyaladı. O halde bizim için Allah'tan af dile." Onlar, kalplerinde olmayan şeyi dilleriyle söylüyorlar. De ki: "Allah size bir zarar dilerse yahut bir yarar murat ederse, O'nun sizin için dilediğine kim engel olabilir?" Doğrusu şu ki, Allah, sizin yaptıklarınızdan haberdardır.*

Yorum

Sıklıkla bir deprem olunca, yaratılış suçlanır. Binlerce yıldır bu yerde deprem olduğuna göre, tedbir almayan suçsuz nasıl olur?

Düşünceler ve planlar, gönülleri etkileyip, daima olumlu olmalıdır

48/12: *Siz sanmıştınız ki, resul de müminler de ailelerine bir daha asla dönmeyecekler. Bu düşünce kalplerinizde süslendi de çirkin bir saniya saplandınız ve mahvolmuş bir topluluk haline geldiniz.*

Yorum

Göç için gidenler kayıpta değil, orada yeni bir yerleşim boyutu oluşturacaklardır. Bu açıdan ümitli olunmalıdır.

Bilim dışı yaklaşım yapanları, bir depremde yıkıntılar arasından zor çıkarılır

48/13: *Kim Allah'a ve resulüne iman etmezse bilsin ki biz, inkârcılar için alevli bir ateş hazırladık.*

Yorum

Bilim üzere olmayan kişi, yaptıkları yerleşimin yok olmasını da algılamalıdır. Daha güçlü olacak, açılan fay daha ileri yıkıma neden olacaktır.

Yaratılış bir düzen, sistem içinde ise, buna uyan bilimde, uymayan azaptadır

48/14 *Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır! Dilediğini affeder, dilediğine azap eder. Allah **Gafur** 'dur, **Rahim** 'dir.*

Yorum

Burada yaratılış üzere olan ile olmayanı ayırt eder demektir. Felaketler yaratılışın istediği değil, zaten varlık olarak olan yerlerde oluşur.

Buralarda yerleşim olmaz, göç uygun yer olmalıdır.

Bazı kişiler başarmak, geçmek istiyorlarsa çalışmalı, bilime uymalıdırlar

48/15: *Geri bırakılanlar, ganimetleri almak üzere gittiğiniz zaman şöyle diyecekler: "İzin verin, biz de size uyalım!" Onlar Allah'ın kelamını değiştirmek istiyorlar. De ki: "Bize asla uyamazsınız! Allah önceden de böyle buyurmuştu." Bu kez şöyle diyecekler: "Hayır, siz bizi kışkırtıyorsunuz." İşin doğrusu şu ki, onlar çok az anlıyorlar/onlar, az bir kısmı hariç, anlamıyorlar.*

Yorum

Mücadele bir kazanç için olmaz, adalet dengeli olmalıdır, hak ediş olmalıdır.

Bir düzende, çalışma yapacaklar, özgün veya kurala uyararak yapmalıdırlar

48/16: *Bedevilerden, geri bırakılmış olanlara de ki: "Siz yakında çok zorlu savaş veren bir kavimle çarpışmaya çağrılacaksınız. Ya onlarla çarpışırsınız yahut onlar Müslüman olurlar. Eğer itaat ederseniz, Allah size güzel bir ödül verecektir. Yok eğer önceden döndüğünüz gibi yüz çevirirseniz, Allah sizi acıklı bir azapla cezalandırır."*

Yorum

Mücadele edenler katılır veya katılmazlarsa kalıba uyar, gruba uyarlar. Savaşta istemeyen kabul edilemez, sadece emirlere uy denilir. Emir elbette suç işlemek için verilemez.

Engelli, yoksun olanlara, toplum paylaşım içinde destek verir, zorlama yapmamalıdır

48/17: *Köre zorlama yoktur, topala zorlama yoktur, hastaya da zorlama yoktur. Kim Allah'a ve resulüne itaat ederse, Allah onu altından ırmaklar akan cennetlere koyar. Kim de yüz çevirirse, Allah onu acıklı bir azapla cezalandırır*

Yorum

Engelli olanların mücadelesi kendilerine göre olur, akıl, mantık ve gönül ile olur, olmalıdır. Engellilere eskiden özürlü denilirdi, özür onlara özürlü görendedir.

İnsanlar iyilik ve güzellikte sevgi ile bütünleşirlerse, çok şeyde başarılı olurlar

48/18: *Yemin olsun, Allah müminlerden, o ağacın altında sana beyat ettikleri sırada hoşnut olmuştur. Onların gönüllerindeki bilmiş, üzerlerine huzur ve sükûn indirmiş ve kendilerine yakın bir fetih nasip etmiştir.*

Yorum

Projeler çok zor olsa bile oluşması ile bir değişim yaşanır.

İstiklal Savaşında Büyük Taarruz ile artık oluşan kazanılmış haklar, yeni bir yapılanma, yeni bir ulusun yürüyüşü, muasır medeniyete göçü olmuştur.

İçtiğin suyu algılamak, ganimeti fark etmek bile bir ayrıcalık olmaktadır

48/19: *Alacakları birçok ganimetler de nasip etmiştir. Allah Aziz'dir, Hakîm'dir.*

Yorum

İstiklal Savaşında çekilen Rumlar halkı parçalamışlar ve büyük tepki toplamıştır. Ama bu Türk ordusunda intikam yaklaşımı doğurmamıştır. Biz İslam ordusuyuz, bizde eziyet olmaz denilmiştir. Bu fetih algısının da bir boyutudur.

Bazı kişiler, başarılı olanlara husumet beslerler, başarılı olmakla vaz geçebilirler

48/20: *Allah size, elde edeceğiniz birçok ganimetler vaat etti. Şunu da size aceleden verdi ve insanların ellerini de sizden uzak tuttu ki bu, inananlara bir ibret olsun ve Allah sizi dosdoğru yola kılavuzlasın.*

Yorum

Bir işte, çalışma yaparken, karşımıza birçok engel çıkar. Temelde kaynak, en yakındakiler ve önerileridir. Güzellik ve iyiliğe yol açmayan, benlik ve menfaat üzere ise onları dışlamak gerekir. Kendimizden uzak tutmalıyız.

Bir 9200 metrekare okul inşaatı için dış-kredi bulundu, bunu öğrenen bir vekil, en alttan benim komisyonum verilmeli dedi. Hiçbir yerinde yoksun deyince de engel olacağım bunu önlemek için ödeyeceksiniz dedi. Elbette ödenmedi, dost olmadığı anlaşıldı ve dışlandı, uzaklaştırıldı. Engelleme yapamadı, kendisi bir daha seçilemedi.

Akademik yolda yürüyen, yürüdükçe yürür, ganimet sonsuz kadar vardır

48/21: *Sizin güç yetireceğiniz başka ganimetler de vardır. Allah onları kuşatmış bulunuyor. Allah, her şey üzerinde Kadîr'dir.*

Yorum

Bir işi yaparken, örnek olur ve başka fırsatları da açabilir.

Rektör iken yapılan projeler gerçekleştikçe, geometrik boyutta teklifler gelmiştir.

Bilimde gerçek ortaya çıkınca, diğerleri kaçacak yer arar

48/22: *Eğer küfredenler sizinle savaşırsalardı, sırtlarını dönüp kaçacaklardı. Sonra, bir dost da bir yardımcı da bulamazlardı.*

Yorum

Bir soruşturma durumunda, 6 ay araştırdık, bir sorun bulmadık, isteniyor ne yazalım dediler. Cevap olarak abartırsınız dedim. Benim avukatıma; abartan, daha kolay çöker dedim.

Yaratılış bir sistem üzeredir, hiçbir değişme bulunmaz

48/23: *Bu, Allah'ın öteden beri işleyip duran yolu-yöntemidir. Allah'ın yol ve yönteminde hiçbir değişme bulamazsın.*

Yorum

Yaratılış üzere olan, doğru, adalet üzere olanların birçok önüne sorun çıkarılır ama sonuç kötüler ve zalimlerin aleyhine olmaz ise, kaçmak bir haktır. Aksi oluşması ile göç kaçınılmaz olacaktır.

Zafer birbirine bağımlılık değil, bağımsızlığı sağlama ile başarısı belirginleşir

48/24: *O odur ki, sizi onlara galip getirdikten sonra Mekke'nin göbeğinde onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan uzak tuttu. Allah, yapmakta olduklarınızı iyice görmektedir.*

Yorum

Kimse, bir farklı göç içinde olsa bile, bu durum onların birbirine bağımlı olacağı anlamı taşımaz. Varlık ve yaşam için çalışma doğal beklenilmelidir.

Bilim dışı olanlar acıklı azap ile karşılaşır

48/25: *Onlar o kişilerdir ki, küfre sapıp sizi Mescit-i Haramdan geri çevirdiler, bekletilen kurbanlık hediyelerin, yerlerine ulaşmasına engel oldular. Eğer kendilerini tanımadığınız için çiğneyeceğiniz ve bu bilgisizlik yüzünden üzüntü ve kınayışla karşılaşacağınız inanmış erkeklerle inanmış kadınlar olmasaydı, iş başka türlü olurdu. Böyle olması, Allah'ın, dilediğini rahmetine sokması içindir. Onlar birbirlerinden ayrılmış olsalardı, inkâra sapanları acıklı bir azapla cezalandırırdık.*

Yorum

Bir toplumda iyilik ve güzellik içinde olan, paylaşımdaki kişileri, politika ve seçim ile kendi istedikleri yapılarında olmazlar ise, çoklu propaganda ile kötülerler. Bu genel gelişimi, ilerlemeyi yavaşlatır, durdurabilir.

Korunup, gözetme, taassup ile eski değil, huzur ve mutluluk yolunda yaklaşımla olur

48/26: *İnkâr edenler, kalplerine öfkeli taassubu, o cahiliye taassubunu yerleştirmişlerdi. Allah ise huzur ve mutluluğunu resulünün, inananların üstüne indirmişti. Onları, **takva** kelimesine bağlı tutmuştu. Zaten onlar buna layık ve ehil idiler. Allah her şeyi çok iyi bilmektedir.*

Yorum

Korunmak ve gözetmek, tedbir devamlı gelişen, değişen risklere göre olmalıdır. Eski ve geleneklere bağlı, tekrarlama ile felaketten kurtulamazlar. İklim değişikliği oldu, sıcak ile buharlaşan su, birden soğuk ile toprağı yıkar ve önüne kattıklarını götürür olmuştur. Artık eski düzen değil, yeni yapıya göre yaklaşım gerekir.

Yaratılış daima ileri gider, çalışarak bu başarı/fetih elde edilebilir

48/27: *Yemin olsun ki, Allah, resulüne o rüyayı hak olarak doğru çıkarmıştır. Allah dilerse, başlarınızı tıraş etmiş, saçlarınızı kısaltmış olarak güven içinde, korku duymadan Mescit-i*

Haram'a mutlaka gireceksiniz. Allah, sizin bilmediğinizi bildi de bundan önce size yakın bir fetih nasip etti.

Yorum

Göç eden bir şekilde rüya görmektedir. Bu çeşitli bedensel, maddi imkansızlıklar olsa, politika olarak dışlansalar bile, insanlık ve sevgide olarak çalışmaları ile hak ettikleri kazancı geç de olsa elde ederler, edeceklerdir.

İnsanlar toplumda bir örnek olma açısından dikkat etmelidirler

48/28: O, resulünü hidayet ve hak dinle gönderdi ki, o dini tüm dinlere üstün kılsın. Tanık olarak Allah yeter!

Yorum

Her birey eşittir, buna göre yapılan eyleme göre yaklaşım gerekir. Kimse inancı açısından olumlu veya olumsuz irdeleme olmaz. Yapılan eyleme göre değerlendirme yapılacaktır.

Tarihsel süreç olarak bakınca, tapınan ama insanlıkta olmayanlar aldattıcıdırlar

48/29: Muhammed, Allah'ın resulüdür. Onunla beraber olanlar, inkârcılara karşı çok çetin, kendi aralarında çok sevecendirler/çok merhametlidirler. Sen onları rükû eder, secdeye kapanır halde görürsün. Allah'tan bir lütuf ve hoşnutluk ister dururlar. Görünüşlerine gelince, yüzlerinde secde eseri/izi vardır. Bu onların Tevrat'taki nitelikleri. İncil'deki nitelikleri de şöyle: Tıpkı bir ekin ki filizini çıkarmış, o filizi kuvvetlendirmiş. Filiz kalınlaştı, gövdesi üzerine dikildi. Ziraatçıları da imrendirir/hayran bırakır bu ekin. Allah böyle yapar ki, onlar sayesinde, inkâr edenleri öfkelenirsin. Allah onlardan iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara bir bağışlanma ve büyük bir ödül vaat etmiştir.

Yorum

İbni Arabi (Özün Özü kitabında) bir kişiyi görür, ağaca tapar sanırsınız, ağacı yaratan yaratılışa ibadet etmekte, diğeri de namaz kılar sanılır, amirine gösteriş için yapıyor, ibadet ile alakası yoktur.

NOT: Eğer bize fetih verilmiş ise, buna layık olmaya, çalışmaya gayret göstermeliyiz.

Fetih ile ilgili diğer Ayetler^{3,4,5}

Fetih suresi dışında bazı ayetlerde de geçmektedir. Bunları irdeleyelim.

Başarılı olanın dostu çok olur

4/141: Sizi gözetleyip duruyorlar. Allah'tan size fetih nasip olursa, "sizinle birlikte değil miydik" diyecekler. Kâfirlere bir nasip ulaşırsa şunu söyleyecekler: "Başarınıza destek vermedik mi, müminlere karşı size siper olmadık mı?" Artık kıyamet günü aranızda Allah hükmedecektir. Allah, müminler aleyhine kâfirlere bir yol asla nasip etmez

Yorum

Galip gelen erg, adalet ve barış istiyorsa, mutlaka birey hakkı üzerinde olmalıdır. Başarılı olanın yanında olana elbette güvenilmez.

Kokudan kaçmak ile değil, baş etmek için uğraşı gerekir

5/52: *Kalplerinde hastalık olanların, "Başımıza bir felaket gelmesinden korkuyoruz." diyerek onların içine daldıklarını görürsün. Olabilir ki Allah, bir fetih yahut katından bir buyruk getirir de bunu yapanlar, benliklerinde sakladıkları şeye pişmanlık duyar hale gelirler*

Yorum

Mücadele yerine hâkim olan güce uymak, rahat ettirir sanılır ama kimlik, kişilik olmaz, sizi bir güdümlü kılar.

Fetih gelmesine karşın, algılanmadığı anlaşılmaktadır

8/19: *Fetih istiyorsanız, fetih size geldi. Eğer vazgeçerseniz hakkınızda daha hayırlı olur. Eğer dönerseniz biz de döneriz. Cemaatiniz çok da olsa sizi herhangi bir şeyden asla müstağni kılamaz! Allah, inananlarla beraberdir*

Yorum

Feth, hak edenin hakkıdır. Bu söz ve dua ile değil, gönül ve aklın eylem ile oluşması ile olur.

Yok olmayacağım, gerekirse göçer ve yeniden yaparım yaklaşımı önemlidir. İstanbul bir sefer ve ilk atak ile alınmadığı ortadadır.

İnatla ve zorbalıkla elde edeceğini sanan kişiler, ordularının kaçışına bile neden olurlar

14/15: *Ve Allah'tan fetih istediler ve her inatçı zorba perişan oldu*

Fetih bir istek, buna göre yapılanma, dayanma gücüdür.

Yorum

Türkiye artık göçecek yer olmayınca, İngiliz'ler Yunanlılara donanım sağlayarak, mevcut Rum halkını da bağımsızlık vaadi üzere işgale başladılar. Ordu oluşması için İnönü Savaşları başarılı olmuş ama Altıntaş'ta ordu perişan olmuş ve Sakarya'ya çekilmiştir. Bu Sevr öngörüsüdür. Büyük bir yığınak ile artık bu kesin hudut belli oldu denilmiştir.

Atatürk Büyük Taarruz planını açıklarken, 14 kişi tenkit etmiş, Atatürk, olumlu bulanı bu tabancalarla öldürecektim, çok risklidir ama seçenek yoktur demiştir. Ordu çekilecek ve bir gece yüzlerce kilometre arkadan saldıracaktır ve buna Yunan tedbir almayacaktır. Haberleri olmuş, böyle bir plan olmaz, bu bizi aldatmak için yapılmış denilmiştir. İnatçı zorba perişan olmuştur. Asker inançla, ölümüne yapmıştır.

Çalışmada, sonuç önceden tahmin edilir, galip gelme zamanı sorgulanmaz, sabır edilir

32/28 *Bir de soruyorlar: "Eğer doğru sözlülerseniz, bu fetih ne zaman?"*

Yorum

Bir sonuca varmak uzun sürebilir. Ekin bir yıl, meyve 25 yıl beklemeyi gerekli kılabilir.

Prematüreler ne zaman taburcu olan annelere, iyileşince denir, büyüme ve gelişme zaman alır diye eklenir.

Kişiler kazandığının farkında bile olmazlar, çaba ile sağlıklı bebek doğmuş, günaydın

32/29: *De ki: "Fetih günü, gerçeği örten nankörlere imanlarının yarar sağlamayacağı gündür. O gün onların yüzlerine bile bakılmaz*

Yorum

Savaşı ganimet kazanmak için gelenler, artık kazananın tüm halk olduğunu algılamaları ile yüz geri olurlar.

Bir mücadele boyutunu başlatanlar elbette daha taktir görürler

57/10 Allah yolunda harcama yapmanıza engel ne var ki?.. Göklerin ve yerin mirası zaten Allah'ındır. Sizin, Fetih'ten önce infakta bulunan ve çarpışmaya giretiniz, bunu yapmayanlarla aynı değildir. Onlar, derece yönünden Fetih'ten sonra infakta bulunup çarpışmaya girenlerden çok daha üstündür. Allah hepsine güzellik vaat etmiştir. Allah, işleyip ürettiklerinizi en iyi biçimde haber almaktadır.

Yorum

Mücadele varlık için şarttır. Dikta ve zorbanın yönetiminde de karşı çıkarılmalıdır.

İlk mücadeleyi başlatan ile sonradan gelen arasında fikir farkı olabilir. Güzellikler mücadelede olanların hepsindedir.

Yaratılış üzere olan devamlı bir nimet, sevilecek şey üzerinde olur, algılamalıdır

61/13 Seveceğiniz daha başka şeyler de var: Allah'tan bir yardım, çok yakın bir fetih. İman sahiplerine müjde ver!

Yorum

Zor durumlarda düşünürüm, şükür, aklım ve gönlüm zalime ve nefsin yönlendirmeye çalıştığı unsurlarda değil derim. Oğlum Arif, yürü, yaratılış çalışanların elindedir diye eklerim.

Yaratanın yardımı fetih öncesi kadar sonra da olmakta, olacaktır

110/1 Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde, 110/2: Ve insanları kitleler halinde Allah'ın dinine girerken gördüğünde. 110/3: Tespih et Rabbinin O'na hamt ile! Ve O'ndan af dile! Çünkü O, Tevvab'dır, günahları affeder sınırsız bir şekilde.

Yorum

Bir yere fetih gelince, zalim gücünü pekiştirmek için, hata yapanları yargılar amaç yok etmektir. Buna mukabil adaletli idare, artık sulh olsun, yeni boyut farklı olsun denilir.

Göç edip hedefe gelince yeni bir yapılanma oluşur.

NOT: Fetih verildiği, ayrıca fetih gelince de yaratılışın/bilimin yardım geleceği vurgusu açıktır.

622 Medine Antlaşması

Türklerin yaptıkları savaşta standart olan, mağlup, her türlü haklarından vaz geçmektedir, tüm silah ve diğer varlıklarını teslim edecektir yaklaşımı olmadığı görülmektedir.

622 Medine Antlaşması örnek alınmıştır.

Constitution of Medina, Wikipedia⁹

The **Constitution of Medina** (دستور المدينة, *Dustūr al-Madīna*), also known as the **Charter of Medina** ("Covenant of Medina"),^[1] is the modern name given to a document or documents believed to have formalized the agreement between Muhammad, his followers, and the residents of [Medina](#). Portions of this constitution are corroborated by multiple sound hadith reports. Its validity in its stated single form, however, has been called into

question, as there is no single sound chain of authorities ([isnad](#)) supporting it.^{[2][3][4]} There are differences of opinion as well as to how many documents the constitution comprises—from one to eight. It is also unclear with which [Jews](#) this agreement was made, whether it was only with some of the smaller Jewish social units that had lost their tribal structure and affiliated with the [Arabs](#), with the Judaized Arabs, or also included the three major Jewish clans in the city, namely [Banu Qaynuqa](#), [Banu Nadir](#), and [Banu Qurayza](#).^[4]

This constitution gave the [Islamic prophet Muhammad](#), who had just escaped persecution in [Mecca](#), a leading role in the community of Medina. By dating this treaty at the outset of his arrival, it credited Muhammad with honor and power earlier than he would later gain, but more importantly, it gives the justification for Muhammad's subsequent attacks on the Jews as retaliation for their opposition to him.^[5] There is a suggestion, however, that if this constitution really existed, it was probably created after the elimination of the three major Jewish clans in Medina by Muhammad and his troops.^[6] Others, such as [Bernard Lewis](#), argue that the charter was not a treaty in the modern sense but a unilateral proclamation by Muhammad.^[7]

The preamble declares the document to be "a book [*kitab*] of the prophet Muhammad to operate between the believers [*mu'minin*] and Muslims from the [Quraysh](#) tribe and from [Yathrib](#) and those who may be under them and wage war in their company" declaring them to constitute "one community [*ummah wāḥidah*] separate from all other people". It established the collective responsibility of nine constituent tribes for their members' actions, specifically emphasising [blood money](#) and [ransom](#) payment. The first constituent group mentioned are the [Qurayshi](#) migrants, followed by eight other tribes. Eight Jewish groups are recognized as part of the Yathrib community, and their religious separation from Muslims is established. The Jewish [Banu Shutayba](#) tribe is inserted as one of the Jewish groups, rather than with the nine tribes mentioned earlier in the document. The constitution also established Muhammad as the mediating authority between groups and forbids the waging of war without his authorization.

The constitution formed the basis of a multi-religious [Islamic state](#) in Medina.^{[8][9][10][11][12]}

The constitution was created to end the bitter intertribal fighting between the rival clans of [Banu Aws](#) and [Banu Khazraj](#) in Medina^[12] and to maintain peace and co-operation among all Medinan groups. Establishing the role of Muhammad as the mediating authority between the two groups and the others in Medina was central to the ending of Medinan internal violence and was an essential feature of the constitution. The document ensured [freedom of religious](#) beliefs and practices for all citizens who "follow the believers". It assured that representative of all parties, Muslim or non-Muslim, should be present when consultation occurs or in cases of negotiation with foreign states. It declared "a woman can only be hosted by a host with the consent of her family" and imposed a tax system for supporting the community in times of conflict. It declared the role of Medina as a [haram](#) (حرم, "sanctuary"), where no blood of the peoples included in the pact can be spilled.

The division of the constitution into numbered articles would not have been in the original text but was added much later by scholars. Therefore, the numbering of clauses differs across different versions. But there is general agreement on the authenticity of the [most widely-read version](#) of the charter, which is found in [Ibn Hisham](#)'s *sira*.^{[13][14]}

Background

According to traditional Islamic belief, in Muhammad's last years in Mecca, a delegation from Medina from its twelve important clans invited him as a neutral outsider to serve as the chief arbitrator for the entire community.^{[15][16]} There had been fighting in Medina involving mainly its pagan and Jewish inhabitants for around 100 years before 620. The recurring slaughters and disagreements over the resulting claims, especially after the [Battle of Bu'ath](#) in which all the clans had been involved, made it obvious to them that the tribal conceptions of blood feud and [an eye for an eye](#) were no longer workable unless there was one man with the authority to adjudicate in disputed cases.^[15] The delegation from Medina pledged themselves and their fellow citizens to accept Muhammad into their community and to protect him physically as if he was one of them.^[10]

After emigration to Medina, Muhammad drafted the constitution, "establishing a kind of alliance or federation" of the eight Medinan tribes and Muslim emigrants from Mecca and specifying the rights and duties of all citizens and the relationship of the different communities in Medina, including that of the Muslim community to other communities: the [Jews](#) and the other "[Peoples of the Book](#)".^[15] According to chroniclers such as [Ibn Sa'd al-Baghdadi](#), the composition of the population of Medina at that time consisted of two supergroup local Arab

tribes, the Aus and the Khazraj, with eight clans and 33 other smaller groups under them.^[citation needed] Meanwhile, the Jewish tribes at least consisted of around 20 groups, with the most well-known tribes Qaynuqa, Nadhir, and Qurayza among them.^[17]

Historical sources

No copy of the Constitution of Medina has ever been found. We only know of its existence from excerpts included in [early Muslim sources](#), the earliest of which is "[Al-Sīrah Al-Nabawīyyah](#)" of [Ibn Hisham](#) (early 800s CE), which claims to republish material found in the lost "Sīrat Rasūl Allāh" of [Ibn Ishaq](#) (mid 700s CE). This report, however, was transmitted without any chain of authority; thus making it does not satisfy the acceptance criteria of hadith scholars.^[4] Later Muslim writings, such as those by Sayyid al-Nas and Abu 'Ubayd's *Kitab al-Amwal* also claim to preserve material from the Constitution of Medina. The document's historicity has been questioned, such as by the [revisionist scholars](#),^[18] though many Muslim and Western scholars of Islam believe such a document did exist during the time of Muhammad—but that it did not survive and we cannot be certain of its contents.^{[13][19][20][21]}

One 20th-century scholar, Montgomery Watt, suggested that the Constitution of Medina must have been written in the [early Medinan period](#) (i.e., in 622 CE or shortly thereafter), because if the document been drafted any later, then it would have both had a positive attitude towards the Quraysh and given Muhammad a prominent place. Others, such as Hubert Grimme, suggested that it must have been drafted after the 624 CE [Battle of Badr](#). Still others, such as [Leone Caetani](#), suggested that the document was written before that battle.^[22]

Another mid-20th century scholar, RB Serjeant, proposed that 3:101–104 of the Qur'an may refer to the Constitution of Medina. He hypothesized that the document underwent [recension](#): In its first recension, the text sanctioned the establishment of a confederation; in its second, it admonished the Aws and Khazraj to abide by their treaty; in its third, in conjunction with the proceeding verses, it is an encouragement of Muhammad's adherents to face the Meccan forces they eventually fought at [Uhud](#).^[23]

Original text

The following is a translation into English of what was alleged (by Ibn Hisham in the early 800s CE) to have been the text of the Constitution of Medina by Muslim scholar [Muhamad Hamidullah](#) based on the following sources: the Seerah of Ibn Hisham^[24] which quotes the Seerah of Ibn Ishaq,^[25] Abu Ubaid's *Kitab al-Amwal*,^[26] and Ibn Kathir's *al-Bidayah-wan-Nihaya*.^[27] A comparative translation of the two versions by Ibn Ishaq in Ibn Hisham's recension and Abu Ubaid has been published by Michael Lecker, who highlights the differences between the two texts.^[28]

A Translation of the Constitution of the City-State of Madina in the Time of the Prophet (صلى الله عليه وسلم)

[I have tried to make the translation very clear so as not to require any marginal notes for its understanding. The clauses have been numbered, to facilitate easy reference. Since this numbering has been agreed upon and is the same in Germany, Holland, Italy, and other places, so whenever I have had to differ I have indicated my difference by subdividing the clause into (a), (b), etc., so as not to interfere with the international numbering.]^[28]

In the name of God, the Beneficent and the Merciful

(1) This is a prescript of Muhammad (صلى الله عليه وسلم), the Prophet and Messenger of God (to operate) between the faithful and the followers of Islam from among the Quraish and the people of Madina and those who may be under them, may join them and take part in wars in their company.

(2) They shall constitute a separate political unit (Ummat) as distinguished from all the people (of the world).

(3) The emigrants from the Quraish shall be (responsible) for own their ward; and shall pay their blood money in mutual collaboration and shall secure the release of their own prisoners by paying their ransom from themselves so that the mutual dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(4) And Banu 'Awf shall be responsible for their own ward and shall pay their blood money in mutual collaboration, and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom from themselves so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(5) And Banu Al-Harith-ibn-Khazraj shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom from themselves, so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(6) And Banu Sa'ida shall be responsible for their own ward, and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom from themselves, so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

- (7) And Banu Jusham shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.
- (8) And Banu an-Najjar shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.
- (9) And Banu ‘Amr-ibn-‘Awf shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom, so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.
- (10) And Banu-al-Nabit shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.
- (11) And Banu-al-Aws shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom, so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.
- (12) (a) And the believers shall not leave any one, hard-pressed with debts, without affording him some relief, in order that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice. (b) Also, no believer shall enter into a contract of clientage with one who is already in such a contract with another believer.
- (13) And the hands of pious believers shall be raised against every such person as rises in rebellion or attempts to acquire anything by force or is guilty of any sin or excess or attempts to spread mischief among the believers ; their hands shall be raised all together against such a person, even if he be a son to any one of them.
- (14) A Believer will not kill a Believer [in retaliation] for a non-Believer and will not aid a non-Believer against a Believer.
- (15) The protection (*dhimmah*) of Allah is one, the least of them [i.e., the Believers] is entitled to grant protection (*yujir*) that is binding for all of them. The Believers are each other’s allies (*mawālī*) to the exclusion of other people.
- (16) And that those who will obey us among the Jews, will have help and equality. Neither shall they be oppressed nor will any help be given against them.
- (17) And the peace of the believers shall be one. If there be any war in the way of God, no believer shall be under any peace (with the enemy) apart from other believers, unless it (this peace) be the same and equally binding on all.
- (18) And all those detachments that will fight on our side will be relieved by turns.
- (19) And the believers as a body shall take blood vengeance in the way of God.
- (20) (a) And undoubtedly pious believers are the best and in the rightest course. (b) And that no associator (non-Muslim subject) shall give any protection to the life and property of a Quraishite, nor shall he come in the way of any believer in this matter.
- (21) And if any one intentionally murders a believer, and it is proved, he shall be killed in retaliation, unless the heir of the murdered person be satisfied with blood-money. And all believers shall actually stand for this ordinance and nothing else shall be proper for them to do.
- (22) And it shall not be lawful for any one, who has agreed to carry out the provisions laid down in this code and has affixed his faith in God and the Day of Judgment, to give help or protection to any murderer, and if he gives any help or protection to such a person, God’s curse and wrath shall be on him on the Day of Resurrection, and no money or compensation shall be accepted from such a person.
- (23) And that whenever you differ about anything, refer it to God and to Muhammad (صلى الله عليه وسلم)
- (24) And the Jews shall share with the believers the expenses of war so long as they fight in conjunction,
- (25) And the Jews of Banu ‘Awf shall be considered as one community (Ummat) along with the believers—for the Jews their religion, and for the Muslims theirs, be one client or patron. But whoever does wrong or commits treachery brings evil only on himself and his household.
- (26) And the Jews of Banu-an-Najjar shall have the same rights as the Jews of Banu ‘Awf.
- (27) And the Jews of Banu-al-Harith shall have the same rights as the Jews of Banu ‘Awf.
- (28) And the Jews of Banu Sa’ida shall have the same rights as the Jews of Banu ‘Awf
- (29) And the Jews of Banu Jusham shall have the same rights as the Jews of Banu ‘Awf.
- (30) And the Jews of Banu al-Aws shall have the same rights as the Jews of Banu ‘Awf.

- (31) And the Jews of Banu Tha'laba shall have the same rights as the Jews of Banu 'Awf. But whoever does wrong or commits treachery brings evil only on himself and his household.
- (32) And Jafna, who are a branch of the Tha'laba tribe, shall have the same rights as the mother tribes.
- (33) And Banu-ash-Shutaiba shall have the same rights as the Jews of Banu 'Awf; and they shall be faithful to, and not violators of, treaty.
- (34) And the mawlas (clients) of Tha'laba shall have the same rights as those of the original members of it.
- (35) And the sub-branches of the Jewish tribes shall have the same rights as the mother tribes.
- (36) (a) And that none of them shall go out to fight as a soldier of the Muslim army, without the per-mission of Muhammad (صلى الله عليه وسلم). (b) And no obstruction shall be placed in the way of any one's retaliation for beating or injuries; and whoever sheds blood brings it upon himself and his household, except he who has been wronged, and Allah demands the most righteous fulfillment of this [treaty].
- (37) (a) And the Jews shall bear the burden of their expenses and the Muslims theirs.
- (b) And if any one fights against the people of this code, their (i.e., of the Jews and Muslims) mutual help shall come into operation, and there shall be friendly counsel and sincere behaviour between them; and faithfulness and no breach of covenant.
- (38) And the Jews shall be bearing their own expenses so long as they shall be fighting in conjunction with the believers.
- (39) And the Valley of Yathrib (Madina) shall be a Haram (sacred place) for the people of this code.
- (40) The clients (mawla) shall have the same treatment as the original persons (i.e., persons accepting clientage). He shall neither be harmed nor shall he himself break the covenant.
- (41) And no refuge shall be given to anyone without the permission of the people of the place (i.e., the refugee shall have no right of giving refuge to others).
- (42) And that if any murder or quarrel takes place among the people of this code, from which any trouble may be feared, it shall be referred to God and God's Messenger, Muhammad (صلى الله عليه وسلم); and God will be with him who will be most particular about what is written in this code and act on it most faithfully.
- (43) The Quraish shall be given no protection nor shall they who help them.
- (44) And they (i.e., Jews and Muslims) shall have each other's help in the event of any one invading Yathrib.
- (45) (a) And if they (i.e., the Jews) are invited to any peace, they also shall offer peace and shall be a party to it; and if they invite the believers to some such affairs, it shall be their (Muslims) duty as well to reciprocate the dealings, excepting that any one makes a religious war. (b) On every group shall rest the responsibility of (repulsing) the enemy from the place which faces its part of the city.
- (46) And the Jews of the tribe of al-Aws, clients as well as original members, shall have the same rights as the people of this code: and shall behave sincerely and faithfully towards the latter, not perpetrating any breach of covenant. As one shall sow so shall he reap. And God is with him who will most sincerely and faithfully carry out the provisions of this code.
- (47) And this prescript shall not be of any avail to any oppressor or breaker of covenant. And one shall have security whether one goes out to a campaign or remains in Madina, or else it will be an oppression and breach of covenant. And God is the Protector of him who performs the obligations with faithfulness and care, as also His Messenger Muhammad ^[29] (صلى الله عليه وسلم).

Quraysh

Muhammad's [Quraysh](#) (or Quraish) tribe appear in the document as both a principal constituent of the community and the enemy. The Quraysh referred to are sometimes the followers of Muhammad as "migrants" or "believers", but other times, the word refers to those members of the tribe who expelled Muhammad and his followers from Mecca, the Qurayshi capital.

Analysis

[Bernard Lewis](#) claims that the charter was not a treaty in the modern sense but a unilateral proclamation by Muhammad.^[7] One of the constitution's more interesting aspects was the inclusion of the Jewish tribes in the ummah because although the Jewish tribes were "one community with the believers", they also "have their religion and the Muslims have theirs".^[30]

L. Ali Khan says that it was a [social contract](#) derived from a [treaty](#) and not from any [fictional state of nature](#) or from behind the [Rawlsian veil of ignorance](#). It was built upon the concept of one [community](#) of diverse [tribes](#) living under the [sovereignty of one God](#).^[31]

It also instituted peaceful methods of [dispute resolution](#) among diverse groups living as one people but without assimilating into one religion, language or culture.^[32] Welch in [Encyclopedia of Islam](#) states: "The constitution reveals [Muhammad](#)'s great diplomatic skills, for it allows the ideal that he cherished of an [ummah](#) (community) based clearly on a religious outlook to sink temporarily into the background and is shaped essentially by practical considerations."^[10]

[Tom Holland](#) writes, "The Constitution of Medina is accepted by even the most suspicious of scholars as deriving from the time of Muhammad. Here in these precious documents, it is possible to glimpse the authentic beginnings of a movement that would succeed, in barely two decades, in prostrating both the Roman and the Persian Empires".^[33]

Significance of Ummah

Another important feature of the Constitution of Medina is the redefinition of ties between Muslims. It sets faith relationships above blood-ties and emphasizes individual responsibility.^[34] Tribal identities are still important to refer to different groups, but the "main binding tie" for the newly created ummah is religion.^[35] That contrasts with the norms of pre-Islamic Arabia, which was a thoroughly tribal society, but Serjeant postulates the existence of earlier theocratic communities.^[12] According to Denny, "Watt has likened the Ummah as it is described in the document to a tribe, but with the important difference that it was to be based on religion and not on kinship".^[35] That is an important event in the development of the small group of Muslims in Medina to the larger Muslim community and empire.^[12]

Rights of non-Muslims

The non-Muslims had the following rights on the condition they "follow" the Muslims:^[36]

1. The security of God is equal for all groups.^[37]
2. Non-Muslim members have the same political and cultural rights as Muslims. They have autonomy and freedom of religion.^[38]
3. Non-Muslims take up arms against the enemy of the nation and share the cost of war. There is to be no treachery between the two.^[39]
4. Non-Muslims are not obliged to take part in the Muslims' religious wars.^[40]

Yorum

622 Medine Antlaşmasını Hukuk ve Haklar olarak yazarsak:

- Herkes eşit haklara sahiptir. Eşit vatandaş: inananlara mümin, kalıba, kurala uyanlara Eslemna/Müslüman denilmekte, tümü aynı grup kabul ediliyor. Erken veya geç değil, yazılı imza koyması ile biat etmiş oluyorlar.
Hiçbir kişiye, kim olursa olsun, gruba ve topluluğun diğerlerine üstünlüğü olmaz. Affetme, şefaahat gibi yetkileri olmaz. Suçlamada yapılan iddialar somut veriye dayanmalıdır.
- Her kişi ve topluluk kendisinden sorumlu, yaptıkları eylemden sorumludur. Mahkeme birey temelinde yargılar.
Birey zorlanamaz, bilgilendirme ve rıza gereklidir.
Ayrıca yaşadığı çevreden sorumludur.
- Senin inanın sana, benim ki bana, karışmak, sorgulamak bile yasaktır.
Her birey inancını, dinlerini serbest ve özgür bir şekilde yaşar.
- Ekonomik açıdan bağımsızdır, muhtaç olan dışında kişiler, herkes kendi giderlerini karşılayacak.
- Tüm anlaşmazlıkların çözümü için bağımsız tek olan Mahkemelere başvurulacaktır.
- Savunma, tüm toplumun görevidir.
Tüm topluluklar birlikte savaşacak ve şehri savunacak.
- İnsanlar barış içinde yaşayacak.

- Topluluklar birbirlerine saygı gösterecek.
- Herhangi bir anlaşmazlık olursa, hakem olarak Mahkemeler geçerlidir, itiraz edilir, bu doğal haktır ama kararlara karşı çıkılmaz.
 - Toplum düzeni, temsilciler tarafından, birey hakkına göre yapılmalıdır.
 - Barış esastır, savaş yasaklanacak.
 - Toplum içinde tecavüzcülük ve bozgunculuk yapılmayacaktır. Böyle bir durum yaşanırsa, toplumdaki herkes birlikte cephe alınacaktır.

(TCK maddesi)⁷

Temel İlkeler ve Tanımlar

Ceza Kanununun amacı

Madde 1- (1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi

Madde 2- (1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz.

(2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz.

(3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi

Madde 3- (1) Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunur.

(2) Ceza Kanununun uygulamasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılamaz ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaz.

Kanunun bağlayıcılığı

Madde 4- (1) Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz.

Özel kanunlarla ilişki

Madde 5- (1) Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır.

NOT: Benzer değil, aynı gibi olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç

Savunması güçlü olana kimse saldırmaz. Kazanacağız demeden hücum eden nadir ordulardır. Ülkemizde örnek olması bu kuralı değiştirmez.

Bizde nasıl olsa öleceğiz, hücum ederek onları sürelim denir. Kore savaşında silahtan süngü çıkarılması gündemde iken, üstün Çin güçlerinin göğüs, göğse süngü ile durdurulması ile yeniden konulmuş, buna göre eğitim yapılmaktadır.

Bir konferansta da soru sormadan önce, karşı cevap, savunmayı dikkate alarak sorarım. Bu nedenle düşman gibi değil, dost olduğumu baştan empati yaklaşımı ile yaparım. Bu şekilde bireye karşı değil, bilim sorgusu şekline dönmelidir.

İnsanlarda gönül, akıl ve yapılarında sevgi üstüne insanlık oluşmaz ve kalıba, emir kulu olmaya ayarlanmış ise, göç etseler bile, Yahudilerin buzağı yapıp tapmaları ve buna Musa'nın tanrısı demeleri gözlenir. Bu açıdan göç bir kendi savunma boyutu olarak yeni kendi yapacağı yerleşimdir.

Kaynaklar

- 1) Savaş, Harp, katilu. <https://www.almaany.com/tr/dict/ar-tr/sava%C5%9F/>
- 2) İbadet: <https://www.etimolojiturkce.com/kelime/ibadet>
- 3) Kuran: Kuranı Kerim çözümü, www.ahmedhulusi.org. 2008.
- 4) Kuran, Türkçe: Y. N. ÖZTÜRK, Kur'anı Kerim Meali. www.yeniboyut.com/meal.asp.
- 5) Kuran Okuyan. Mehmet Okuyan Meali, internetten
- 6) **MUSTAFA FAYDA:** Müslümanların ülke veya şehirleri ilanı kelime-Allah amacıyla İslâmiyet'e açmaları, İslâm devleti idaresine almaları. <https://islamansiklopedisi.org.tr/fetih>
- 7) TCK. mevzuat.com.tr
- 8) Mubeyyin ne demek, nedirnedemek.com
- 9) Constitution of Medina, Wikipedia